

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Instructie voor gebruik:

Dit is het formulier voor de beantwoording van de Beleidskompasvragen ten behoeve van internetconsultatie. Per 29 maart 2023 worden bij nieuwe internetconsultaties de antwoorden op de vragen van het Beleidskompas gepubliceerd. Let op dat dit formulier op enkele punten afwijkt van het reguliere Beleidskompasformulier, aangezien dit formulier terugblijkt op de stappen voorafgaand aan de consultatie.

Alle tekstvakken in het formulier dienen te worden ingevuld en vragen mogen niet worden verwijderd. Indien het voorstel een technische wijziging betreft of om een andere reden beleidsarm is, kan bij de vragen die niet van toepassing zijn worden volstaan met het invullen van "n.v.t."

Verwijder de cursief gedrukte tekst na beantwoording van de vragen.

Titel:

(Vul hier de publicatietitel van de internetconsultatie in)

Besluit van tot wijziging van het Besluit handel in emissierechten in verband met de uitbreiding van gereguleerde activiteiten die onder het emissiehandelssysteem vallen ten behoeve van het vergroten van de uitvoerbaarheid.

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

De gereguleerde entiteiten van het ETS2 zijn directe belanghebbenden. Indirecte belanghebbenden zijn alle gebruikers van fossiele brandstoffen binnen de uitbreidingssectoren.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

De gereguleerde entiteiten van het ETS2, dat wil zeggen leveranciers van fossiele brandstoffen zoals aardgas, benzine en diesel.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

In overleg met medewerkers van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de Nederlandse Emissieautoriteit hebben belanghebbenden hun zienswijze gegeven ten aanzien van de uitvoerbaarheid van het ETS2. Op 26 april 2023 is een voorlopig besluit over de opt-in van het ETS2 gecommuniceerd met de Tweede Kamer. Op 15 april 2024 is een definitief besluit over de opt-in van het ETS2 gecommuniceerd met de Tweede Kamer.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

De ETS2 opt-in levert een belangrijke bijdrage aan de klimaatdoelen en is van groot belang voor de uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid van het ETS2 in Nederland.

De Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) verzorgt en houdt toezicht op de uitvoering van het ETS2 in Nederland en oordeelt dat invoering van het ETS2 zonder opt-in, waarbij brandstofleveranciers ex-ante onderscheid moeten maken naar de eindbestemming en het gebruik van geleverde brandstof, slecht uitvoerbaar, slecht handhaafbaar en fraudegevoelig is.

- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Gereguleerde entiteiten moeten onderscheid maken naar de eindbestemming en het gebruik van geleverde brandstoffen. Deze informatie is veelal niet of niet tijdig beschikbaar voor hen, waardoor zij onterecht emissierechten zullen inleveren en CO₂-kosten moeten doorberekenen aan eindgebruikers van de brandstoffen.

- c) Wat is de omvang van het probleem?

Het betreft naar verwachting nagenoeg alle gereguleerde entiteiten in Nederland.

- d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Er is nog een evaluatie van het huidige beleid om het ETS2 nog niet van start is gegaan. Wel heeft de NEa aangegeven dat invoering van het ETS2 zonder opt-in, waarbij brandstofleveranciers ex-ante onderscheid moeten maken naar de eindbestemming en het gebruik van geleverde brandstof, slecht uitvoerbaar, slecht handhaafbaar en fraudegevoelig is.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Een deel van de eindgebruikers van fossiele brandstoffen zullen onterecht kosten doorberekend krijgen van gereguleerde entiteiten, waardoor zij recht hebben op financiële compensatie achteraf via een nog uit te werken teruggaveregeling. Dit zou een grote en mogelijk onuitvoerbare uitvoeringslast opleveren voor een nog aan te wijzen uitvoeringsorganisatie.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

- Het vergroten van de uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid van het ETS2 in Nederland.
- Een bijdrage leveren aan het halen van de klimaatdoelen.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Aan doel 13 'klimaatactie'.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Bij invoering van de opt-in, wordt ETS2 direct beter uitvoerbaar en fraudebestendiger omdat er minder uitzonderingen in het ETS2 zijn. Bovendien betekent het dat er meer emissies onder het ETS2 uitstootplafond komen te vallen, waardoor er vanaf 2027 een bijdrage wordt geleverd aan het behalen van de klimaatdoelen in Nederland en de EU.

Het kabinet heeft nog geen definitief besluit genomen over het betrekken van de glastuinbouw in ETS2. In het voorliggend conceptbesluit is de opt-in voor glastuinbouw derhalve niet opgenomen, maar indien wordt besloten om de glastuinbouw onder het ETS2 te betrekken, zal dit in een later stadium aan het besluit worden toegevoegd. Dit heeft gevolgen voor de uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid van het ETS2.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

De opt-in van ETS2.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

ETS2 zal uitvoerbaarder en fraudebestendiger worden. Gereguleerde entiteiten zullen emissierechten moeten inleveren voor CO2 emissies van fossiele brandstoffen die zij leveren in de uitbreidingssectoren en deze kosten naar verwachten doorberekenen in de prijs van de fossiele brandstoffen.

b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

- De NEa is gevraagd de handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid van het voorliggend besluit te toetsen. Naar verwachting zal de NEa oordelen dat het ETS2 beter uitvoerbaar, handhaafbaar en minder fraudegevoelig wordt.
- De ATR is gevraagd advies te geven over de regeldrukeffecten van het voorliggend besluit.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Het voorstel is om het ETS2 nationaal breder in te voeren, zodat meer emissies in de sectoren mobiliteit en landbouw onder het ETS2 vallen.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Het voorstel is uniek in zijn effect op de uitvoerbaarheid van ETS en is daarmee doeltreffend en doelmatig. Voor de uitvoeringsorganisatie (de NEa) en voor bestaande ETS2-bedrijven, wordt de uitvoering en regeldruk vereenvoudigd. Voor 35 bedrijven die wegens de opt-in verplichtingen krijgen onder ETS2, zal de regeldruk toenemen. Naar verwachting beschikken deze partijen over voldoende doenvermogen om hier uitvoering aan te geven.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

De prijs de een ETS2-recht wordt bepaald door marktomstandigheden en is daarmee onzeker. Met de opt-in zullen meer bedrijven en eindgebruikers van fossiele brandstoffen te maken hebben met deze onzekere prijs.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Uiterlijk 1 januari 2028 zal de Europese Commissie een rapport uitbrengen met een evaluatie van de implementatie van ETS2, waarbij wordt ingegaan op de effectiviteit, administratie en de praktische toepassing.